

एस.सी.आर. १३९

(इंग्रजीत टंकलिखित न्यायनिर्णयाचा मराठी अनुवाद)

बिहार राज्य आणि इतर

विरुद्ध

छंगूर प्रसाद शेठ

५ फेब्रुवारी १९९६

[के. रामास्वामी आणि जी. बी. पट्टनाईक, न्या. न्या.]

सेवा कायदा :

सर्वसाधारण भविष्य निर्वाह निधी - शिक्षकाचा मृत्यू - नामनिर्देशित व्यक्तींचा दावा - राज्याने अदा केला - त्यानंतर मृताच्या भावाच्या मुलानेही दावा केला- उत्तराधिकार प्रमाणपत्र सादर केले - उच्च न्यायालयाने त्याला पैसे देण्याचे आदेश दिले - निर्णय दिला : मृत व्यक्तीने केलेल्या नामनिर्देशनाचा अनुषंगाने राज्याने जबाबदारी पार पाडली होती - उत्तराधिकार प्रमाणपत्र सादर केल्यावर दोनवेळा पैसे भरण्याची सक्ती केली जाऊ शकत नाही - कायदानुसार नियमित मंचावरच अभिनिर्णय देण्याचा दावा.

दिवाणी अपिलीय अधिकारिता : दिवाणी अपील क्रमांक ३३६४/ १९९६.

पटना उच्च न्यायालयाच्या सी. डब्ल्यू. जे. सी. क्र. १३१०७/ १९९२ मधील दिनांक ११.११.९३ च्या न्यायनिर्णय व आदेशावरून.

अपिलकर्त्यांसाठी एच. एल. अग्गरवाल , बी. बी. सिंग.

उत्तरवादीसाठी ए. के. पांडे.

न्यायालयाने खालील आदेश पारित केला :

अनुमती दिली.

आम्ही पक्षकारांचे म्हणणे ऐकून घेतले आहे. पटना उच्च न्यायालयाच्या खंड न्यायाधीश मंडळाने सी. डब्ल्यू. जे. सी. क्रमांक १३१०७/९२ मध्ये ११ नोव्हेंबर १९९३ रोजी दिलेल्या आदेशावरून विशेष परवानगीने हे अपील करण्यात आले आहे. सर्वसामान्यपणे श्यामा देवी या शिक्षिका होत्या आणि त्यांचे १७ ऑगस्ट १९८८ रोजी निधन झाले. तिने तिच्या वतीने जी.पी.एफ. वगैरे रकमा मिळण्यासाठी काही विशिष्ट व्यक्तींचे नामनिर्देशन केले. तीन जणांनी दावा केला आणि त्यानुसार तो पूर्ण करण्यात आल्याचे दिसून येते. जेव्हा उत्तरवादीने मृताच्या भावाचा मुलगा असल्याचा दावा केला, तेव्हा त्याच्याकडे उत्तराधिकार प्रमाणपत्र मागितले गेले होते. त्याने प्रमाणपत्र सादर केले, तोपर्यंत दावेदारांना रक्कम अदा करण्यात आली होती आणि म्हणून उत्तरवादीने रिट याचिका दाखल केली. उच्च न्यायालयाच्या खंड न्यायाधीश मंडळाने रीट याचिका मंजूर केली आणि त्याला पैसे देण्याचे निर्देश दिले. अशा

रीतीने विशेष अनुमती द्वारे हे अपील करण्यात आले आहे.

मृत शिक्षकाच्या नामनिर्देशनाच्या अनुषंगाने राज्याने जबाबदारी पार पाडली आहे ही वस्तुस्थिती लक्षात घेता, परस्पर दावा, जर काही असल्यास, नियमित व्यासपीठावरच अभिनिर्णय घ्यावा लागेल आणि उत्तरवादीने उत्तराधिकार प्रमाणपत्र सादर केल्यावर राज्याला दोन वेळा पैसे भरण्याची सक्ती केली जाऊ शकत नाही. अशा परिस्थितीत उच्च न्यायालयाने दिलेले निर्देश स्पष्टपणे बेकायदेशीर आहेत.

त्यानुसार अपील मंजूर केले जात आहे. उच्च न्यायालयाचा आदेश रद्द बातल करण्यात येत आहे.अन्य कोणताही दावा निकाली काढायचा असेल तर तो कायदानुसार केला जाऊ शकतो. हा आदेश उत्तरवादीला कायदानुसार कारवाई करण्यास प्रतिबंधित करत नाही.

जी.एन.

अपील मंजूर.

X-X-X-X

अस्वीकरण

या न्यायनिर्णयाच्या मराठी भाषेतील या अनुवादाचा वापर हा पक्षकारास त्याच्या/ तिच्या मातृभाषेमध्ये त्याचा अर्थ समजून घेण्यापुरताच मर्यादित राहिल आणि त्याचा इतर कोणत्याही कारणाकरता वापर करता येणार नाही तसेच इंग्रजी भाषेतील न्यायनिर्णय हाच सर्व व्यावहारिक आणि कार्यालयीन वापराकरिता विश्वसनीय असेल आणि तोच त्यातील आदेशाच्या निष्पादन आणि अंमलबजावणी करता वैध मानला जाईल.

X-X-X-X